

Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра країнознавства і міжнародних відносин

Віктор Патійчук

МЕТОДОЛОГІЯ КРАЇНОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
для студентів
галузі знань 0302 «Міжнародні відносини»

Луцьк – 2017

УДК 908 (100)
ББК 20.06я73-9
П20

Рецензенти:

Льїн Леонід Володимирович, доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри туризму та готельного господарства Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Майстер Андрій Анатолійович, кандидат географічних наук, старший викладач кафедри туризму Луцького інституту розвитку людини Університету «Україна».

Патійчук В. О. *Методологія країнознавчих досліджень : навчально-методичний комплекс для студентів галузі знань 0302 «Міжнародні відносини».* – Луцьк : Вид. «Вежа-Друк», 2017. – 48 с.

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Протокол № 6 від 15 березня 2017 р.

УДК 908 (100)
ББК 20.06я73-9

© Патійчук В. О., 2017
© Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2017

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна «Методологія країнознавчих досліджень» є вибірковою дисципліною підготовки бакалаврів напряму 6.030205 «Країнознавство».

Предмет навчальної дисципліни – специфічні особливості й методика проведення різнопрофільних країнознавчих досліджень.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна має зв'язки з такими навчальними дисциплінами як Вступ до спеціальності «Країнознавство», «Основи теорії міжнародних відносин», «Фізична географія країн світу», «Економічна географія країн світу», «Країнознавство», «Основи наукових досліджень», «Політична географія» та ін.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Теоретико-методологічні основи проведення комплексних країнознавчих досліджень.
2. Практика проведення комплексних країнознавчих досліджень.

Мета вивчення дисципліни: ознайомити студентів із актуальними проблемами країнознавчих досліджень, надати їм знання основ проведення комплексних країнознавчих досліджень, а також формування у їх навичок збору й опрацювання країнознавчої інформації.

Завдання навчальної дисципліни: є підготовка студентів-бакалаврів до системного сприйняття країнознавства як новітньої синтезованої міждисциплінарної науки, яка формується і розвивається на стику кількох суміжних суспільних дисциплін і покликана формувати цілісне, об'ємне й водночас багате сприйняття країн (держав) як складних суспільно-політичних, геокультурних і соціально-економічних утворень. Студенти мають змогу через призму раніше отриманих знань та вмінь по-новому підійти до розуміння рушійних сил суспільного прогресу в окремо взятих країнах чи регіональних блоках держав, зрозуміти комплекс причин, котрі зумовлюють прискорений розвиток чи відставання окремих держав у суспільному розвитку. Вони так само мають змогу значно ширше поглянути на суперечливий характер розвитку окремих держав через системну взаємодію зі світовими цивілізаційними процесами і глобальним характером сучасної політики та економіки.

СТРУКТУРА ТА ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів 3	0302 «Міжнародні відносини»	Денна форма навчання
	6.030205 «Країнознавство»	Вибіркова навчальна дисципліна
Модулів: 2	бакалавр	Рік підготовки: 2
Змістових модулів: 2		Семестр: 4
Загальна кількість годин: 120		Лекції: 34 год.
		Семінарські заняття: 18 год.
Тижневих годин: аудиторних – 3 самостійної роботи – 4		Самостійна робота: 60 год.
		Консультації: 8 год.
		Форма контролю: <i>екзамен</i>

ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ

Студенти повинні знати: головні положення й закономірності країнознавчої методології; основні методи й методики країнознавчих досліджень; нові методи й методики країнознавчих досліджень; проблеми розвитку країнознавства як комплексної наукової галузі; основні методологічні засади організації та проведення комплексних країнознавчих досліджень із використанням сучасних методик і методів збору та опрацювання різноманітної країнознавчої інформації; основні труднощі у побудові робочих гіпотез дослідження; можливі варіанти складання робочої програми дослідження; методи й методики країнознавчих досліджень відповідно до обраного об'єкта й конкретизованого предмета дослідження.

Студенти повинні вміти: застосовувати набуті знання на практиці; аналізувати основні положення країнознавчої теорії; правильно володіти країнознавчими методами й методиками дослідження; проводити країнознавчі дослідження на основі нових методів і методик; здійснювати комплексну країнознавчу оцінку території; розробляти комплексні програми країнознавчих досліджень; використовувати різноманітні країнознавчі методи й методики обробки первинної інформації; розробляти аналітичні моделі країнознавчих об'єктів та явищ, а також прогнозувати досліджувані просторові процеси.

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ
«МЕТОДОЛОГІЯ КРАЇНОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лекц.	Семін.	Конс.	Сам. роб.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи проведення комплексних країнознавчих досліджень					
Тема 1. Об'єкт, предмет, структура й завдання методології країнознавчих досліджень	9	2	2	-	5
Тема 2. Історичні та сучасні особливості країнознавчих досліджень	12	4	2	1	5
Тема 3. Функції, підходи, принципи і програма комплексних країнознавчих досліджень	12	4	2	1	5
Тема 4. Типові методики і методи проведення комплексних і часткових країнознавчих досліджень	14	6	2	1	5
Разом за змістовим модулем 1	47	16	8	3	20
Змістовий модуль 2. Практика проведення комплексних країнознавчих досліджень					
Тема 5. Проблеми дослідження опорних елементів країни її політичної системи та зовнішньої політики	15	4	2	1	8
Тема 6. Особливості країнознавчого дослідження природних умов та природно-ресурсного потенціалу території	13	2	2	1	8
Тема 7. Специфіка країнознавчих досліджень населення, соціальної сфери та культури різних територій	15	4	2	1	8
Тема 8. Країнознавчі основи дослідження господарства та інфраструктури	15	4	2	1	8
Тема 9. Порівняння, класифікація, типізація, прогнозування і районування у країнознавстві	15	4	2	1	8
Разом за змістовим модулем 2	73	18	10	5	40
Усього годин	120	34	18	8	60

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ

Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОВЕДЕННЯ КОМПЛЕКСНИХ КРАЇНОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 1. Об'єкт, предмет, структура й завдання методології країнознавчих досліджень (2 год.)

Актуальність країнознавчих досліджень кінця ХХ – поч. ХХІ ст. Глобальний характер суспільно-політичних перетворень і завдання наукового країнознавства. Особливості проведення наукового дослідження часткових та комплексних країнознавчих об'єктів. Актуальність вивчення країн у сучасних політичних та економічних умовах. Різноманітність підходів щодо проведення країнознавчих досліджень. Описове та інформаційно-довідкове країнознавство. Проблемно-прогностичне країнознавство. Запозичення країнознавством методів в історії, географії, економіки, соціології, статистики, математики та інших наук. Функції країнознавчих досліджень. Головні проблеми методології країнознавства. Співвідношення наукових досліджень у країнознавстві та міжнародних відносинах. Основні об'єкти країнознавчих досліджень: окремі держави, історико-географічні та адміністративно-політичні області й регіони, фізико-географічні країни, субрегіональні утворення країн, транскордонні економічні об'єднання тощо та специфіка їхнього дослідження. Проблема конструктивізму та прогнозування у країнознавстві. Функції, структура й завдання методології країнознавчих досліджень.

Тема 2. Історичні та сучасні особливості країнознавчих досліджень (4 год.)

Історія формування та розвитку країнознавчих досліджень. Основні періоди становлення методології країнознавства. Наукові країнознавчі методики у працях Ф. Ратцеля, Р. Челлена, С. Рудницького, М. Баранського, Ю. Саушкіна, В. Анучина, Б. Гаврилишина, Я. Машбіца, М. Мироненка та ін. Сучасні школи країнознавчих досліджень. Українська, російська, німецька, французька, британська та американська школи наукового країнознавства та їхнє значення для розвитку методології країнознавчих досліджень. Сучасні методи і методики в країнознавстві. Використання цивілізаційного підходу в країнознавчих дослідженнях. Геоекономічна структура світу та методика її дослідження. Комплексний характер проведення наукових країнознавчих досліджень. Еволюція методології країнознавчих досліджень у середовищі географії, історії, етнології, лінгвістики та інших дисциплін. Становлення власних країнознавчих методик. Суспільний прогрес і завдання наукового країнознавства. Нові тенденції в галузі методики дослідження історичного країнознавства.

Тема 3. Функції, підходи, принципи і програма комплексних країнознавчих досліджень (4 год.)

Функції країнознавчих досліджень: описова, інформаційно-аналітична, культурно-освітня, науково-дослідницька, конструктивна, прогностична, методологічна, пізнавальна, світоглядна тощо. Рівні країнознавчих досліджень: філософський, конкретно-теоретичний, емпіричний, аналітико-синтетичний. Наукові підходи проведення країнознавчих досліджень: функціональний, історичний, генетичний, соціологічний, культурологічний, інформаційний,

системний, комплексний та ін. Принципи країнознавчих досліджень: територіальності, комплексності, регіональної цілісності, системності та ін. Типи країнознавчих досліджень: аналітичний, синтетичний. Програма країнознавчих досліджень та її мета. Види робочих програм дослідження: дослідницька, колекторська. Типові програми країнознавчих досліджень. «Золоте правило країнознавства». Специфіка проведення часткових і комплексних країнознавчих досліджень. Комплексна країнознавча характеристика території та її складові. Типові комплексні країнознавчі характеристики В. М. Татищева, В. О. Анучіна, М. М. Баранського, М. С. Мироненка, Я. Г. Машбіца та ін. Предметна і пізнавальна сторони програми. Структура програми та етапи проведення країнознавчих досліджень. Часові затрати на виконання країнознавчого дослідження. Робочі гіпотези дослідження. Вимоги до гіпотез. Джерельна база країнознавчих досліджень: словники, енциклопедії, статистичні збірники, довідники, наукової монографії й статті, публіцистика, матеріали наукових конференцій, повідомлення засобів масової інформації, комп'ютерні бази даних та ін. Основні типи науково-дослідницького країнознавства: наукове, навчальне, геоіформаційне, культурно-просвітницьке, прогнозне й конструктивне. Комплексне країнознавство і практика застосування країнознавчого аналізу в прогнозуванні та проектуванні господарського розвитку території, забезпеченні зовнішньої політики, управлінні економікою тощо. Специфіка методології дослідження комплексних країнознавчих об'єктів.

Тема 4. Типові методики і методи проведення комплексних і часткових країнознавчих досліджень (6 год.)

Поняття методу і методики країнознавчих досліджень. Методологічні прийоми, способи, процедури, методики і техніка проведення різних видів країнознавчих досліджень. Класифікація методів країнознавчих досліджень: філософські (загальнонаукові), міждисциплінарні (спільні для кількох галузей знань), конкретно-наукові (спеціальні), методико-технічні. Загальнонаукові та специфічні методи досліджень (системний, індукції і дедукції, описовий, порівняльний, історичний, статистичний, картографічний, літературний, соціологічний, прогнозування тощо). Синтез як провідний метод країнознавчих досліджень. Поняття країнознавчої аналітики (країнознавчого аналізу). Компаративістські методи країнознавчих досліджень. Порівняння як основна форма країнознавчих досліджень. Методика оцінки суспільно-географічного положення. Поняття країнознавчої експертизи. Специфіка проведення країнознавчого експерименту і моніторингу. Ситуативний метод та специфіка його застосування у країнознавчих дослідженнях. Метод абстрагування (ізолюване, узагальнене, ідеалізоване). Метод аналогів. Метод «вроцлавської таксономії». Метод генералізації. Метод дії. Метод комплексних класифікацій. Метод композиції. Метод конкретного аналізу. Метод конфігуративних досліджень. Метод періодизації. Метод ретроспективного аналізу. Специфіка використання історичного методу. Метод екстраполяції. Метод послідовних порівнянь. Метод теорії груп. Метод ухвалення рішень. Змішано-скануючий метод. Метод перепису. Раціональний метод. Математико-статистичні методи (балансовий, факторний аналіз, кореляційний аналіз, метод прогресії, бальний метод, метод бонітування, метод графів, індексний метод та ін.). Метод «теорії ігор». Метод «гра масштабами». Картографічний метод. Соціологічні методи країнознавчого дослідження (інтерв'ю, анкетування, бесіда, опитування та ін.). Синергетичні

методи проведення країнознавчих досліджень. Метод інституціоналізму. Метод композиції. Методи моделювання і прогнозування. Особливості проведення в країнознавчих дослідженнях конвент-аналізу та івент-аналізу. Когнітивне картування. Дельфійський метод. Математичні, структурні, функціональні, аналітичні, числові, імітаційні, статичні, стохастичні та інші моделі. Праксеологічні методи країнознавчих досліджень. Використання методів прогнозування в сучасному країнознавстві. Методи і методики країнознавчого спостереження, таксономії, типізації, класифікації і районування.

Змістовий модуль 2. ПРАКТИКА ПРОВЕДЕННЯ КОМПЛЕКСНИХ КРАЇНОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 5. Проблеми дослідження опорних елементів країни її політичної системи та зовнішньої політики (6 год.)

Мета та завдання країнознавчого дослідження загальних відомостей про країну. Специфіка дослідження основних об'єктів загальних відомостей про країну (етимології назви держави; державних атрибутів держави; історичних особливостей виникнення державних атрибутів; грошових знаків; просторових елементів території; географічного та геополітичного положення; історичних закономірностей формування та еволюції етносу, держави й суспільства; природи і особливостей природокористування; демографічних процесів, етнічних та релігійних особливостей території; господарства; правова та політичної системи; суспільства; внутрішніх регіональних відмінностей тощо). Особливості країнознавчого дослідження географічного положення території. Специфіка вивчення макро-, мезо- та мікро положення території. Головні аспекти вивчення впливу географічного положення на суспільний розвиток окремих країн. Методика дослідження кордонів окремої країни, її сусідського положення, транскордонного співробітництва, взаємозв'язків географічного та геополітичного положення країни, впливу розмірів та конфігурації державної території на її суспільний розвиток. Специфіка проведення країнознавчих досліджень фізичного, політичного, соціально-психологічного, економічного, культурного та інформаційного просторів держави. Проблеми дослідження центру й периферії, «силових ядер» і зон економічного зростання. Аналіз кордонів країни. Методика проведення типізації та визначення функціональних властивостей державних кордонів. Проблеми комплексного дослідження території держави. Нові наукові підходи щодо країнознавчого оцінювання просторового положення держави. Методика країнознавчого дослідження політичної системи держав. Країнознавче вивчення політичної структури населення території. Особливості дослідження міжнародних відносин та трансформації політичних систем, ролі громадсько-політичних та інших об'єднань у розвитку внутрішньополітичних та міжнародних процесів. Специфіка вивчення територіальної політики держави. Методи країнознавчого дослідження міжнародних конфліктів та інших проблемних процесів світового політичного розвитку. Особливості дослідження зовнішньої політики держав та діяльності міжнародних організацій. Використання контент-аналізу, івент-аналізу та когнітивного картування та інших політологічних методів та методик у країнознавчих дослідженнях. Особливості аналізу участі країни у міжнародних політико-економічних процесах. Дослідження участі держави у міжнародному культурному, науковому, освітньому співробітництві та в охороні

довкілля. Визначення ролі та місця країни на міжнародній арені. Аналіз основних груп міжнародних зв'язків: політичних, економічних, військових, наукових, культурних та ін. Специфіка вивчення діяльності країни у світових та регіональних міжнародних організаціях та об'єднаннях.

Тема 6. Особливості країнознавчого дослідження природних умов та природно-ресурсного потенціалу території (2 год.)

Специфіка дослідження природних умов та природно-ресурсного забезпечення для різних типів країн. Методика фізико-географічного районування території країни. Особливості вивчення різноманітності природних умов території та застосування різноманітних методів країнознавчого дослідження природних умов та ресурсів території, а також процесів раціонального природокористування. Методика оцінки природно-ресурсного потенціалу території та його економічна оцінка. Особливості дослідження забезпеченості території природними ресурсами та можливістю їх комплексного використання. Методологія вивчення експортно-імпортних процесів переміщення природних ресурсів, значення різних видів ресурсів для економіки держав, вивчення географії поширення природних ресурсів у межах території країни. Методика країнознавчої комплексної еколого-економічної ефективності використання ресурсів та екологічної ситуації на досліджуваній території. Види еколого-ресурсного районування території.

Тема 7. Специфіка країнознавчих досліджень населення, соціальної сфери та культури різних територій (4 год.)

Різновиди проведення країнознавчих досліджень демографічної ситуації території. Основні методи соціально-демографічних досліджень. Методика вивчення чисельності населення країни, його політичної та соціально-економічної структури, природного руху населення – народжуваності, смертності, природного приросту і депопуляції; статеві-вікової структури; демографічної політики держави; механічного руху населення – еміграції, імміграції, внутрішніх міграцій тощо. Особливості дослідження розміщення й густоти населення, урбанізаційних процесів. Методики вивчення міського та сільського населення, темпів урбанізації та типів урбанізованих територій, головних міст країни, їхніх функціональних властивостей тощо. Специфіка дослідження соціальної структури населення та його зайнятості. Методика обрахунку трудоресурсного потенціалу території. Якісні показники умов проживання (середня тривалість життя, обсяги ВВП на одну особу, освіта та охорона здоров'я, сервісне обслуговування тощо). Інформаційна база у соціальних країнознавчих дослідженнях. Методи дослідження етнокультурного розвитку території та соціокультурних процесів. Вивчення соціо- та етногенезу населення території, процесів етнічної консолідації та асиміляції. Археологічна та історіографічна база країнознавчих досліджень суспільства. Методика проведення етнографічного, релігійно-конфесійного, політико-географічного, етнополітичного та соціокультурного районування території та проведення таксономії соціальних процесів, явищ і величин. Особливості країнознавчих досліджень науки та засобів масової інформації. Проблеми країнознавчого дослідження соціальної сфери території.

Тема 8. Країнознавчі основи дослідження господарства та інфраструктури **(4 год.)**

Специфіка проведення країнознавчих досліджень господарства (національного господарського комплексу) території. Особливості країнознавчого вивчення структури господарства (виробнича й сфера послуг; первинна, вторинна, третинна і четвертинна сфери), типів національних господарств, обсягів та темпів зростання валового внутрішнього продукту (ВВП) і валового національного продукту (ВНП), інших загальноекономічних показників. Дослідження чинників розвитку економіки країн та господарського комплексу території та сфери послуг. Специфіка дослідження історії становлення господарства країни (формування товарного ринку, спеціалізації та концентрації виробництва, експортності виробництва, періодів економічних піднесень і криз, національних моделей виходу із криз, ролі держави на різних етапах становлення економіки тощо). Вивчення особливостей впливу науково-технічного прогресу (НТП) на галузеву структуру економіки та рівень концентрації виробництва, процеси спеціалізації та обміну готовою продукцією (інших закономірностей географічного поділу праці), товарно-галузевої структури експорту та імпорту, фінансово-банківської специфіки розвитку економіки країн, впливу іноземних інвестицій на розвиток економіки держав, особливостей структурно-галузевих змін і територіальних диспропорцій у господарстві країн тощо. Методичні основи дослідження територіальної структури господарства. Дослідження взаємозв'язку територіальної організації окремих блоків господарства. Методика вивчення галузевої структури виробництва та її територіальних елементів. Проблеми параметризації та оптимальності територіальної структури господарства країни. Методики вивчення участі країн у міжнародному поділі праці та впливу міжнародних економічних відносин на підвищення ефективності й удосконалення структури господарства. Дослідження регіональних чинників розвитку інфраструктури території та процесів регіоналізації та інтеграції економік держав. Дослідження впливу розвитку виробничої та соціальної інфраструктури на розвиток економіки країни. Методика економіко-господарчого районування території країни. Основні методики, методи і проблеми країнознавчого дослідження господарської сфери території. Нові напрями господарсько-країнознавчого вивчення. Проблематика використання комплексних і часткових методів дослідження економіки країни та її господарського комплексу

Тема 9. Порівняння, класифікація, типізація, прогнозування і районування у країнознавстві (4 год.)

Суть й основні правила наукового порівняння. Особливості використання компаративістських методів у країнознавстві. Основні способи, види і форми порівняння. Суть і правила класифікації і типізації країн світу. Динамізм та комплексний характер класифікацій та типізації. Суть і принципи наукового прогнозування. Основні методи прогнозування у країнознавстві. Типізація, класифікація, регіоналізація країн світу. Суть класифікації, типізації та регіоналізації. Потреба класифікації, типізації та регіоналізації для потреб країнознавства. Найбільш поширені способи класифікацій країн світу. Складність та суперечності типізації країн світу за політичними, соціально-економічними та системними критеріями. Сучасні типізаційні схеми країн світу. Основні критерії регіоналізації світового політичного простору. Суперечності географічного та

політологічного підходів. Схеми регіоналізації країн світу. Приклади методик регіоналізації Європи та інших частин світу. Принципи і значення районування країни. Значення та функції районування країни. Суть та основні принципи районування країни: фізико-географічний, історико-географічний, соціально-економічний, політико-географічний, етнографічний, військовий, релігійний, виборчий та ін. Різноманітність підходів до районування: статистично-морфометричний, історичний, функціональних ядер та ін. Проблеми країнознавчого дослідження районування і політико-територіального устрою держави. Дослідження повноважень регіонів та їх участі у міжнародній діяльності, транскордонному співробітництві тощо. Основні акценти у методиці дослідження ролі та місця країни у міжнародному географічному поділі праці. Проблеми використання новітніх методів та методик у країнознавчих дослідженнях.

ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	<p><i>Програма комплексного країнознавчого дослідження та її складові</i></p> <p style="text-align: center;"><u>Питання для обговорення:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття програми дослідження з погляду предметного бачення країнознавства. 2. Теоретичне й методичне забезпечення виконання програми країнознавчого дослідження. 3. Основні макроструктурні компоненти програми дослідження та специфіка їх забезпечення. 4. Типові програми країнознавчого дослідження. 5. Розподіл змістових аспектів програми дослідження та затрати часу на їх виконання в ході проведення комплексних країнознавчих досліджень. 	2
2.	<p><i>Завдання і структура комплексних країнознавчих досліджень</i></p> <p style="text-align: center;"><u>Питання для обговорення:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні завдання і структура комплексного країнознавчого дослідження. 2. Специфіка використання методів суміжних наук та різноманітність галузей комплексного країнознавства (фізико-географічне, суспільно-географічне, етнокультурне, історико-географічне, політико-географічне та інші напрямки). 3. Конструктивне значення комплексного країнознавства. 4. Завдання і шляхи вдосконалення комплексного країнознавства. 5. Нові методи й методики дослідження загальних питань країнознавства. 	2
3.	<p><i>Комплексність і системність в країнознавчих дослідженнях</i></p> <p style="text-align: center;"><u>Питання для обговорення:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система, як загальнонаукова категорія. 	2

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Системний підхід, його методологічна сутність. 3. Закономірності комплексності у природі і суспільстві. 4. Концепція «природа – суспільство». 5. Концепція геосистеми. 6. Концепція інтегрального ландшафту. 7. Геокомплексологічна концепція. 8. Системні об'єкти в країнознавстві. 9. Суспільно-територіальний комплекс як найбільш інтегрований об'єкт дослідження. 10. Виробничо-територіальні комплекси і системи. 11. Територіальні системи розселення. 12. Територіально-рекреаційні системи 13. Основні напрямки застосування системного підходу у країнознавчих дослідженнях. 	
4.	<p><i>Наукові принципи й підходи проведення комплексних країнознавчих досліджень</i></p> <p style="text-align: center;"><u>Питання для обговорення:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні підходи у країнознавчих дослідженнях. 2. Порівняльно-просторовий підхід як один із основних у країнознавстві. 3. Принципи проведення країнознавчих досліджень. 4. Види й етапи країнознавчих досліджень та використання відповідних методик збору й опрацювання інформації про досліджувану територію. 5. 	2
5.	<p><i>Методика, методи та етапи країнознавчих досліджень</i></p> <p style="text-align: center;"><u>Питання для обговорення:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття методу країнознавчих досліджень. 2. Комплексна класифікація методів країнознавчих досліджень. 3. Методика збору та аналіз країнознавчої інформації з теми дослідження. 4. Основні методи обробки й аналізу країнознавчої інформації. 5. Формалізовані й неформалізовані методи країнознавчих досліджень. 6. Використання математичних методів дослідження. 7. Методико-технічні та ілюстративні методи країнознавчих досліджень. 8. Спеціальні методи країнознавчих досліджень. 9. Компаративістські методи країнознавчих досліджень. 10. Класифікація, систематизація й типізація в країнознавстві. 11. Методики районування території. 12. Упровадження результатів дослідження. 13. Планування подальших досліджень. 14. Регіональне спрямування країнознавчих досліджень. 15. Конструктивна спрямованість комплексних країнознавчих 	2

	досліджень.	
6.	<p><i>Особливості використання методів моделювання в країнознавчих дослідженнях</i></p> <p style="text-align: center;"><u>Питання для обговорення:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття моделювання в країнознавстві. 2. Види і форми країнознавчих моделей. 3. Способи моделювання в країнознавчих дослідженнях. 4. Специфіка використання методів моделювання в часткових і комплексних країнознавчих дослідженнях 5. Проблеми використання методів моделювання в забезпеченні країнознавчої методології. 	2
7.	<p><i>Особливості використання методів прогнозування в країнознавчому аналізі</i></p> <p style="text-align: center;"><u>Питання для обговорення:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття країнознавчого аналізу та особливості його проведення. 2. Основні завдання і мета прогнозування в країнознавстві. 3. Функції прогнозування в країнознавчих дослідженнях. 4. Види і форми прогнозів у країнознавстві. 5. Етапи прогнозування в забезпеченні проведення країнознавчого дослідження. 6. Перевірка результативності прогнозування в країнознавстві. 	2
8.	<p><i>Специфіка проведення часткових і комплексних країнознавчих досліджень</i></p> <p style="text-align: center;"><u>Питання для обговорення:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методологічні основи подачі загальних відомостей про країну. 2. Методика країнознавчого оцінювання досліджуваної території. 3. Специфіка вивчення географічного положення. 4. Країнознавчий опис природи досліджуваного регіону. 5. Історичні особливості формування території країни. 6. Методика складання країнознавчої характеристики народонаселення досліджуваної території. 7. Специфіка розгляду культурно-релігійної сфери території. 8. Природокористування з країнознавчих позицій. 9. Країнознавче оцінювання стану розвитку та проблем функціонування господарства. 10. Дослідження системи розселення та його країнознавче підґрунтя. 11. Вивчення внутрішніх відмінностей країни. 12. Характеристика суспільства й соціальних верств населення. 13. Дослідження навколишнього природного середовища та екологічних проблем досліджуваної території. 	2

	<p>14. Система країнознавчого дослідження зовнішніх зв'язків країни.</p> <p>15. Нові методики країнознавчого дослідження господарства території.</p>	
9.	<p><i>Нові напрями, методи та методики у країнознавстві</i></p> <p><u>Питання для обговорення:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нові напрями й методики проведення країнознавчих досліджень. 2. Проблематика впровадження типових схем країнознавчих досліджень. 3. Нові (нетипові) форми країнознавчих досліджень. 4. Поняття країнознавчого моніторингу та проблеми його методичного забезпечення. 5. Відмінності методичного забезпечення і методологічного бачення проведення країнознавчих досліджень у вітчизняному та зарубіжному країнознавстві. 6. Специфіка використання комп'ютерної техніки у процесі проведення країнознавчих досліджень. 7. Програми моделювання і прогнозування розвитку країн. 8. Основні завдання прогнозного країнознавства. 9. Актуальні проблеми наукового забезпечення вітчизняного країнознавства. 	2

ТЕМАТИКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з.п.	Тема	Кількість год.
1.	Програма країнознавчого дослідження та основні вимоги до її складання.	2
2.	Роль країнознавчих досліджень у становленні фундаментальної науки.	2
3.	Специфіка проведення національних та міжнародні наукових країнознавчих досліджень.	4
4.	Роль нових інформаційних методик у країнознавчих дослідженнях.	2
5.	Методологія галузевих країнознавчих досліджень.	4
6.	Проблеми стикування країнознавчих досліджень з іншими науковими галузями.	4
7.	Роль етнографії і похідних дисциплін у країнознавчих дослідженнях.	4
8.	Наукові основи етнопсихологічних країнознавчих досліджень.	4
9.	Природні умови, історія розвитку народу та геополітика як нові напрями країнознавчого дослідження.	6
10.	Проблеми дослідження міжнародної взаємодії країн.	6
10.	Типові та новітні країнознавчі методики дослідження.	4
11.	Регіональні країнознавчі дослідження та їх значення в розвитку науки.	4

12.	Економіко-країнознавчі дослідження, їх основні завдання й перспективи розвитку.	4
13.	Прикладне моделювання й новітні країнознавчі методики дослідження.	6
14.	Політико-країнознавчі дослідження та їх перспективні завдання.	4
	Разом	60

МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ:

Словесні – лекція, розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, проблемний виклад.

Наочні – ілюстрація, демонстрація.

Практичні – виконання практичних робіт.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – екзамен.

ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Аналітичний і синтетичний типи досліджень у країнознавстві.
2. Види і форми країнознавчих прогнозів.
3. Види і форми проведення країнознавчих досліджень.
4. Використання математико-статистичних методів у країнознавчих дослідженнях.
5. Використання методу експертних оцінок у країнознавчих дослідженнях.
6. Використання методу прогноз-аналізу в країнознавчих дослідженнях.
7. Вимоги щодо представлення результатів країнознавчого аналізу.
8. Генетичний підхід у країнознавчих дослідженнях.
9. Головні методологічні концепції історичного країнознавства.
10. Експеримент і моніторинг у країнознавчих дослідженнях.
11. Етапи та структура країнознавчого дослідження.
12. Загальнонаукові засади системного підходу в країнознавчому аналізі.
13. Зародження і розвиток методології країнознавства у XVII ст.
14. Значення картографічних методів у країнознавчих дослідженнях.
15. Значення країнознавчих досліджень у розвитку науки.
16. Історичний підхід у країнознавчих дослідженнях.
17. Класифікація джерел країнознавчого аналізу.
18. Класифікація методів країнознавчих досліджень.
19. Комплексна країнознавча оцінка досліджуваної території.
20. Країнознавча аналітика та її зміст.
21. Країнознавча специфіка дослідження соціально-економічного розвитку території.
22. Країнознавча таксономія та її зміст.
23. Країнознавчий експеримент та його зміст.
24. Країнознавчі аспекти дослідження міжнародних зв'язків.
25. Країнознавчі особливості дослідження господарства території.
26. Критерії аналізу інформації в країнознавчих дослідженнях.
27. Математико-статистичний підхід у країнознавчих дослідженнях.
28. Методи прогнозування і моделювання розвитку території країни.
29. Методика дослідження економічних процесів у країні.

30. Методика дослідження зовнішніх зв'язків країни.
31. Методика дослідження культури та релігійної структури населення країни.
32. Методика дослідження населення та соціальних процесів країни.
33. Методика дослідження політичної структури та етнічних процесів території.
34. Методика дослідження природи й ресурсного потенціалу країни.
35. Методика дослідження проблем розвитку країни.
36. Методика дослідження промисловості країни.
37. Методика дослідження сільського господарства країни.
38. Методика дослідження сфери послуг країни.
39. Методика оцінки проблемної міжнародної ситуації.
40. Методика проведення країнознавчої експертизи.
41. Методика проведення ситуативного аналізу у країнознавстві.
42. Методики країнознавчого дослідження екологічної ситуації та раціонального природокористування території країни.
43. Методичні основи дослідження інфраструктури країни.
44. Методичні особливості проведення країнознавчих досліджень простору.
45. Методологічні правила типізації і класифікації у країнознавстві.
46. Нові методологічні країнознавчі напрями.
47. Новітні методики проведення країнознавчих досліджень.
48. Основні методичні помилки в проведенні країнознавчих досліджень.
49. Основні методологічні концепції сучасного країнознавства.
50. Основні методологічні правила до організації країнознавчих досліджень.
51. Основні методологічні принципи проведення країнознавчих досліджень.
52. Основні недоліки комплексних країнознавчих досліджень: компліятивність, енциклопедичність, шаблонність.
53. Основні періоди становлення та розвитку методології країнознавчих досліджень.
54. Основні принципи й підходи країнознавчих досліджень.
55. Основні функції і завдання методології країнознавства.
56. Особливості використання контент-аналізу в країнознавчих дослідженнях.
57. Особливості використання методу «гра масштабами» в країнознавчих дослідженнях.
58. Особливості використання методу «сценаріїв» у країнознавчих дослідженнях.
59. Особливості відбору та оцінки країнознавчої інформації.
60. Особливості дослідження історії та розвитку досліджуваної території
61. Особливості дослідження території держави.
62. Особливості країнознавчого дослідження демографічної ситуації в державі.
63. Особливості підготовки та оприлюднення готових результатів країнознавчого дослідження.
64. Особливості проведення глобальних країнознавчих досліджень.
65. Особливості та методика складання порівняльної країнознавчої характеристики території.
66. Перспективи розвитку країнознавчих досліджень в Україні.
67. Поняття «країнознавчої компаративістика».
68. Поняття комплексних зв'язків у країнознавчому аналізі.
69. Поняття комплексної країнознавчої характеристики.
70. Поняття країнознавчий аналіз.

71. Поняття країнознавчої експертизи та експерименту (дослідю).
72. Правила систематизації та узагальнення країнознавчого матеріалу.
73. Принцип комплексності дослідження територіальних систем.
74. Принцип територіальності як основа країнознавчих досліджень.
75. Просторовий підхід у країнознавчих дослідженнях.
76. Рівні й види країнознавчих досліджень.
77. Соціологічний підхід у країнознавчих дослідженнях.
78. Специфіка країнознавчого аналізу зовнішньої політики.
79. Специфіка проведення локальних країнознавчих досліджень.
80. Специфіка проведення регіональних країнознавчих досліджень.
81. Спеціальні методи країнознавчого дослідження.
82. Способи ілюстрації країнознавчих досліджень.
83. Структура й програма комплексного країнознавчого дослідження.
84. Структурна схема комплексної характеристики країни.
85. Сучасні країнознавчі дослідження в Україні (В. Юрківський, П. Масляк, Я. Олійник, А. Степаненко, Б. Яценко, С. Качан, С. Кузик та ін.).
86. Таксономічні та аксонометричні одиниці краєзнавства.
87. Територія як зв'язуючий елемент будь-якого країнознавчого дослідження.
88. Техніка і технології проведення країнознавчих досліджень.
89. Функціональний підхід у країнознавчих дослідженнях.
90. Цивілізаційний підхід у країнознавчих дослідженнях.

Методи та засоби діагностики успішності навчання

З метою діагностики успішності студентів використовуються:

- усне опитування на практичних заняттях;
- виконання практичних завдань;
- письмові контрольні роботи;
- виконання тестових завдань;
- співбесіди на консультаціях;
- екзамен як підсумковий засіб діагностики успішності.

Засоби – комплекти тестових завдань, завдання для модульних контрольних робіт, підручники, навчальні посібники, географічні атласи, контурні карти.

Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1. Поточний контроль (маx=40 балів)									Модуль 2. Підсумковий контроль. Іспит (маx=60 балів)		Заг. к-ть балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					Модульн. контроль		
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	30	30	
4	4	4	4	4	4	5	5	6	60		100

Критерії оцінювання: Модуль 1 (поточний контроль) включає: виступи студентів на семінарських заняттях. За кожну з тем № 1-6, які виносяться на семінарські заняття, виставляються максимально по 4 бали за відповіді на питання. За семінарські заняття № 7; 8 студенти можуть максимально отримати 5 балів, а за семінарське заняття № 9 – 6 балів.

Після засвоєння змістового модуля № 1 (теми № 1-4) та змістового модуля № 2 (теми № 5-9) обов'язково пишуться модульні контрольні роботи, кожна з яких оцінюється по 30 балів. Максимально за модульні контрольні роботи можна отримати 60 балів. Допускається форма проведення модульних контрольних робіт – тестовий контроль (письмово). Вся сума балів за курс, включаючи поточний та модульний контроль, становить 100 балів.

Якщо поточна семестрова оцінка становить не менше 75 балів, то за згодою студента вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни. У протилежному випадку, або за бажанням підвищити рейтинг, студент складає іспит. При цьому бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються.

Екзаменаційна оцінка визначається в балах (від 0 до 60) за результатами відповідей на іспиті. В цьому випадку підсумкова семестрова оцінка визначається як сума поточної семестрової та екзаменаційної оцінок у балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS.

Оцінка за освоєння курсу виставляється згідно шкали оцінювання.

Шкала оцінювання знань студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

ТЕСТИ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ СТУДЕНТІВ

1. Як називається країнознавчий метод, суть якого полягає в здійсненні дослідження на основі аналізу переходу від одного територіального рівня до іншого – дозволяє висвітлити найрізноманітніші сторони конкретної території, в тому числі її зональної і макрорегіональної своєрідності:

- а) метод генералізації;
- б) «гра масштабами»;
- в) метод Дельфі;
- г) метод брейнстормінгу;
- г) синектичний метод;
- д) праксеологічний метод?

2. Як називається країнознавчий метод, суть якого полягає в здійсненні дослідження на основі аналізу переходу від одного територіального рівня до іншого – дозволяє висвітлити найрізноманітніші сторони конкретної території, в тому числі її зональної і макрорегіональної своєрідності:

- а) метод генералізації;
- б) «гра масштабами»;
- в) метод Дельфі;
- г) метод брейнстормінгу;
- г) синектичний метод;
- д) праксеологічний метод?

3. Як називається галузь країнознавства, яка має на меті дослідження територій, регіонів (районів), історико-географічних країв із врахуванням зональних особливостей господарського, політичного, соціального тощо розвитку та проживання різних етносів:

- а) локальне країнознавство;
- б) соціальне країнознавство;
- в) глобальне країнознавство;
- г) культурне країнознавство;
- г) регіональне країнознавство;
- д) зональне країнознавство?

4. Як називається країнознавчий метод, зміст якого полягає в розрахунку індексних показників, що можуть співставлятися і, які характеризують різні сторони економічного та соціального життя країн світу за певний проміжок часу і в сукупності дають змогу визначити індекс розвитку людського суспільства взагалі:

- а) метод генералізації;
- б) «гра масштабами»;
- в) метод Дельфі;
- г) індексний метод;
- г) синектичний метод;
- д) праксеологічний метод?

5. Як називаються група країнознавчих методів, із допомогою яких здійснюються різноманітні методичні способи порівняння досліджуваних явищ, процесів, фактів на основі характерних ознак і проявів:

- а) праксеологічні;
- б) екстраполяції;
- в) компаративістські;
- г) дедуктивні;
- г) індуктивні;
- д) конкретизації?

6. Як називається форма країнознавчого абстрагування, при якій відбувається умовне вичленення досліджуваного явища із певної цілісності:

- а) узагальнене;
- б) ідеалізоване;
- в) ізольоване;
- г) комплексне;
- г) конкретизоване;
- д) жоден із варіантів не підходить?

7. Як називається форма країнознавчого абстрагування, при якій відбувається умовне виділення із цілісності досліджуваного об'єкта найсуттєвіших його властивостей:

- а) узагальнене;
- б) ідеалізоване;
- в) ізольоване;
- г) комплексне;
- г) конкретизоване;
- д) жоден із варіантів не підходить?

8. Як називається форма країнознавчого абстрагування, при якій відбувається умовна заміна реального емпіричного явища ідеалізованою схемою:

- а) узагальнене;
- б) ідеалізоване;
- в) ізольоване;
- г) комплексне;
- г) конкретизоване;
- д) жоден із варіантів не підходить?

9. Як називається спосіб країнознавчого дослідження, при якому знання і дані про який-небудь об'єкт дослідження виводяться з представлення, що вже склалося про інший подібний до нього:

- а) метод генералізації;
- б) метод аналогів;
- в) метод Дельфі;
- г) метод екстраполяції;
- г) синектичний метод;
- д) праксеологічний метод?

10. Як називається спосіб країнознавчого дослідження, який вимагає особливо ретельного відбору найбільш істотних і специфічних для конкретної території матеріалів, при нехтуванні другорядними властивостями з метою виділення головного і визначаючого:

- а) метод генералізації;
- б) метод аналогів;
- в) метод Дельфі;
- г) метод екстраполяції;
- г) синектичний метод;
- д) праксеологічний метод?

11. Як називається метод країнознавчого дослідження, що ґрунтується на передбаченні майбутнього як безпосереднього продовження теперішнього:

- а) метод генералізації;
- б) метод аналогів;
- в) метод Дельфі;
- г) метод екстраполяції;
- г) синектичний метод;
- д) праксеологічний метод?

12. Як називається метод країнознавчого дослідження, що ґрунтується на аналізі об'єкта чи його окремих сторін, явищ, процесів з точки зору єдності та цілісності їх компонентів:

- а) метод генералізації;
- б) метод аналогів;
- в) метод композиції;
- г) метод екстраполяції;
- г) синектичний метод;
- д) праксеологічний метод?

13. Як називається комплекс дослідницьких країнознавчих прийомів, які ґрунтуються на використанні порівняльного аналізу для виявлення специфічних ознак країнознавчих об'єктів:

- а) метод аналогів;
- б) метод конфігуративних досліджень;
- в) метод композиції;
- г) метод екстраполяції;
- г) синектичний метод;
- д) праксеологічний метод?

14. Як називається спосіб країнознавчого дослідження, зміст якого полягає у розгляданні як об'єкта аналізу не окремої країни, а сукупності (блоків, союзів, об'єднань, альянсів тощо) країн:

- а) метод «теорії груп»;
- б) метод конфігуративних досліджень;
- в) метод композиції;
- г) метод екстраполяції;
- г) інституційний метод;
- д) праксеологічний метод?

15. *Виберіть правильне трактування «золотого правила» країнознавства:*

- а) виграєш в якості досліджуваних об'єктів – програєш у кількості досліджуваних властивостей;
- б) виграєш у якості досліджуваних об'єктів – програєш у масштабах території;
- г) чим вища якість будь якого країнознавчого дослідження, тим більше властивостей буде досліджено?

16. *Як називається країнознавча модель, яка відображає просторові процеси об'єктивні за змістом, але суб'єктивні за формою:*

- а) матеріальна;
- б) ідеальна;
- в) віртуальна?

17. *Як називається країнознавча модель, яка відображає просторові процеси об'єктивні за формою і змістом:*

- а) матеріальна;
- б) ідеальна;
- в) віртуальна?

18. *Як називається елементарна одиниця країнознавчої класифікації:*

- а) район;
- б) пунсон;
- в) таксон;
- г) ареал;
- г) регіон;
- д) анклав?

19. *Метод узагальнення – це:*

- а) спосіб дослідження, при якому знання і дані про політичний об'єкт виводяться на вищий ступінь абстракції шляхом виявлення ознак, які властиві процесам і явищам досліджуваного політичного явища;
- б) спосіб наукового дослідження політичних процесів і явищ, який ґрунтується на мисленому виділенні суттєвих властивостей і зв'язків об'єкта і нехтуванні при цьому його другорядними ознаками;
- в) спосіб дослідження країнознавчої ситуації, який ґрунтується на аналізі об'єкта чи його окремих сторін, просторових явищ і процесів із погляду єдності та цілісності їх компонентів;
- г) жоден із варіантів?

20. *Що означає поняття «країнознавчий моніторинг»:*

- а) передбачення подій у майбутньому;
- б) спостереження за конкретними країнознавчими явищами й процесами, їх оцінювання та прогнозування;
- в) комплексне дослідження усіх складників цілісного просторового процесу;
- г) часткове дослідження окремих частин просторового процесу;
- г) дослідження головних складових окремого країнознавчого?

21. Який із указаних методів передбачає вивчення результативності (ефективності) впровадження управлінських рішень?:

- а) ідеалізації;
- б) змішано-скануючий;
- в) праксеологічний;
- г) вроцлавської таксономії;
- г) абстрагування;
- д) екстраполяції;
- е) періодизації;
- е) метод «гілок»?

22. Історичний метод у країнознавстві – це:

- а) спосіб дослідження, при якому всі країнознавчі процеси та явища вивчаються у хронологічному порядку з виявленням зв'язків у минулому, теперішньому й майбутньому;
- б) метод, який ґрунтується на поділі просторових процесів та явищ на основні якісно відмінний один від одного періодів;
- в) спосіб дослідження країнознавчої ситуації, який дає можливість робити висновки та узагальнення про її сучасний стан на основі аналізу попереднього розвитку просторових процесів;
- г) жоден із варіантів?

23. Що таке енциклопедичність у країнознавчих дослідженнях:

- а) залежність і запозиченість наукової позиції дослідника від авторитетних думок провідних науковців у сфері країнознавчих досліджень;
- б) універсальна схема подачі всіх відомих країнознавчих явищ і процесів у комплексному поєднанні у повній короткій характеристиці;
- в) установлений стандарт аналізу будь-якого країнознавчого об'єкта за класичною схемою?

24. Що таке шаблонність у країнознавчих дослідженнях:

- а) залежність і запозиченість наукової позиції дослідника від авторитетних думок провідних науковців у сфері країнознавчих досліджень;
- б) універсальна схема подачі всіх відомих країнознавчих явищ і процесів у комплексному поєднанні у повній короткій характеристиці;
- в) установлений стандарт аналізу будь-якого країнознавчого об'єкта за класичною схемою?

25. Що таке енциклопедичність у країнознавчих дослідженнях:

- а) залежність і запозиченість наукової позиції дослідника від авторитетних думок провідних науковців у сфері країнознавчих досліджень;
- б) універсальна схема подачі всіх відомих країнознавчих явищ і процесів у комплексному поєднанні у повній короткій характеристиці;
- в) установлений стандарт аналізу будь-якого країнознавчого об'єкта за класичною схемою?

26. Метод періодизації – це:

- а) спосіб дослідження, при якому всі країнознавчі процеси та явища вивчаються у хронологічному порядку з виявленням зв'язків у минулому, теперішньому й майбутньому;
- б) метод, який ґрунтується на поділі просторових процесів та явищ на основні якісно відмінний один від одного періодів;

- в) спосіб дослідження країнознавчої ситуації, який дає можливість робити висновки та узагальнення про її сучасний стан на основі аналізу попереднього розвитку просторових процесів;
- г) жоден із варіантів?

27. Метод ретроспективного аналізу в країнознавстві – це:

- а) спосіб дослідження, при якому всі країнознавчі процеси та явища вивчаються у хронологічному порядку з виявленням зв'язків у минулому, теперішньому й майбутньому;
- б) метод, який ґрунтується на поділі просторових процесів та явищ на основні якісно відмінні один від одного періодів;
- в) спосіб дослідження країнознавчої ситуації, який дає можливість робити висновки та узагальнення про її сучасний стан на основі аналізу попереднього розвитку просторових процесів;
- г) жоден із варіантів?

28. Кількісні методи в країнознавчо-аналітичних дослідженнях:

- а) визначають якісні ознаки об'єкта, його властивості;
- б) дають відповідні числові характеристики, показники;
- в) це статистичні, аналітичні, імітаційні методи;
- г) представляють собою застосування великої кількості методик із різних наук?

29. Метод абстрагування – це:

- а) спосіб дослідження, при якому знання і дані про країнознавчий об'єкт виводяться з уявлення, яке склалося про інший подібний об'єкт;
- б) спосіб наукового дослідження країнознавчих процесів і явищ, який ґрунтується на мисленому виділенні суттєвих властивостей і зв'язків об'єкта й нехтуванні при цьому його другорядними ознаками;
- в) спосіб дослідження країнознавчої ситуації, який ґрунтується на аналізі об'єкта чи його окремих сторін, просторових явищ і процесів із погляду єдності та цілісності їх компонентів;
- г) жоден із варіантів?

30. До групи методико-технічних методів країнознавчих досліджень належать:

- а) системний аналіз, історичний та порівняльний аналіз;
- б) метод ранжування, матричний метод і квантифікація;
- в) одновимірний та багатовимірний статистичний аналіз;
- г) усі вищезазвані варіанти?

31. Метод екстраполяції – це:

- а) спосіб дослідження, при якому знання і дані про країнознавчий об'єкт виводяться з уявлення, яке склалося про інший подібний об'єкт;
- б) метод, який ґрунтується на передбаченні майбутнього країнознавчого процесу як безпосереднього продовження теперішнього;

в) спосіб дослідження країнознавчої ситуації, який ґрунтується на аналізі об'єкта чи його окремих сторін, політичних явищ і процесів із погляду єдності та цілісності їх компонентів;

г) жоден із варіантів?

32. Як називається в країнознавчій моделі, яка складається на основі прямого спостереження за просторовими процесами і явищами шляхом їх осмислення й оцінювання:

а) феноменологічна;

б) асимптотична;

в) модель ансамблів;

г) жоден із варіантів?

33. Як називається в країнознавчій моделі, яка відтворює склад елементів країнознавчої системи, явища, процесу і взаємозв'язку між ними, тобто структуру об'єкта моделювання:

а) структурна;

б) функціональна;

в) аналітична;

г) числова;

г) імітаційна;

д) знакова?

34. Як називається в країнознавчій моделі, яка імітує спосіб поведінки оригіналу, його функціональну залежність від зовнішнього середовища: а) структурна;

б) функціональна;

в) аналітична;

г) числова;

г) імітаційна;

д) знакова?

35. Як називається в країнознавчій моделі, яка дозволяє одержати явні залежності необхідних величин від змінних і параметрів, що характеризують досліджуване явище:

а) структурна;

б) функціональна;

в) аналітична;

г) числова;

г) імітаційна;

д) знакова?

36. Як називається в країнознавчій моделі, яка характеризується тим, що значення необхідних величин можна одержати в результаті застосування кількісних обрахунків, які входять до математичного співвідношення:

а) структурна;

б) функціональна;

в) аналітична;

- г) числова;
- г) імітаційна;
- д) знакова?

37. Як називається в країнознавчій моделі, яка реалізується на ЕОМ у вигляді моделюючих алгоритмів (програм), що дозволяють обчислити значення вихідних характеристик і визначити новий стан, у якому знаходиться модель при заданих значеннях вхідних змінних, параметрів і початковому стані моделі:

- а) структурна;
- б) функціональна;
- в) аналітична;
- г) числова;
- г) імітаційна;
- д) знакова?

38. Метод композиції – це:

- а) спосіб дослідження, при якому знання і дані про країнознавчий об'єкт виводяться з уявлення, яке склалося про інший подібний об'єкт;
- б) метод, який ґрунтується на передбаченні майбутнього країнознавчого процесу як безпосереднього продовження теперішнього;
- в) спосіб дослідження країнознавчої ситуації, який ґрунтується на аналізі об'єкта чи його окремих сторін, просторових явищ і процесів із погляду єдності та цілісності їх компонентів;
- г) жоден із варіантів?

39. До загальнонаукових методів аналітико-країнознавчих досліджень відносять:

- а) системний аналіз, історичний та порівняльний аналіз;
- б) математичне моделювання та кластерний аналіз;
- в) одновимірний та багатовимірний статистичний аналіз;
- г) всі вищезазвані варіанти?

40. Який із вказаних країнознавчих методів передбачає вивчення конкретної політичної ситуації на будь-якій території:

- а) івент-аналіз;
- б) контент-аналіз;
- в) когнітивне картування;
- г) метод Дельфі?

41. Метод аналогів у країнознавстві – це:

- а) спосіб дослідження, при якому знання й дані про країнознавчий об'єкт виводяться з уявлення, яке склалося про інший подібний об'єкт;
- б) метод, котрий ґрунтується на передбаченні майбутнього країнознавчого процесу як безпосереднього продовження теперішнього;
- в) спосіб дослідження країнознавчої ситуації, який ґрунтується на аналізі об'єкта чи його окремих сторін, політичних явищ і процесів із погляду єдності та цілісності їх компонентів;
- г) жоден із варіантів?

42. Як називається країнознавча модель, яка дає змогу одержати певні залежності необхідних величин від змінних і параметрів, які характеризують певне просторове явище:

- а) аналітична;
- б) числова;
- в) структурна;
- г) імітаційна;
- ґ) знакова;
- д) функціональна.

43. Інформаційний кадастр у країнознавчих дослідженнях – це:

- а) недостатність інформації у будь-якому країнознавчому дослідженні;
- б) сукупність недостовірних даних, які заплутують процес дослідження чи функціонування об'єкта;
- в) повна й добре структурована сукупність даних, необхідних і достатніх для повноцінного забезпечення дослідницьких чи функціональних потреб;
- г) жоден із варіантів?

44. Для визначення адекватності інформації в країнознавчих дослідженнях здійснюється:

- а) звичайна аналітична процедура, побудована на логічному відборі адекватних фактів;
- б) первинна класифікація (за призначенням, за параметрами обробки) та підсумкова класифікація адекватності інформації;
- в) методика експертно-лінгвістичних оцінок (дуже зручно, зручно, середньо, погано, дуже погано);
- г) структуризація значень адекватності інформації за об'єктивністю генерування?

45. Когнітивне картування у країнознавстві – це:

- а) метод, котрий вивчає всю сукупність країнознавчих процесів і явищ у їхній динаміці;
- б) дослідження політичної поведінки, заяв і висловів осіб, які беруть участь у прийнятті політичних рішень на рівні держави і міжнародних структур;
- в) метод аналізу змісту політичних документів;
- г) жоден із варіантів?

46. Методика контент-аналізу у країнознавстві – це:

- а) метод, котрий вивчає всю сукупність країнознавчих процесів і явищ у їхній динаміці;
- б) дослідження політичної поведінки, заяв і висловів осіб, які беруть участь у прийнятті політичних рішень на рівні держави і міжнародних структур;
- в) метод аналізу змісту політичних документів;
- г) жоден із варіантів?

47. Для визначення толерантності інформації у країнознавчих дослідженнях здійснюється:

- а) звичайна аналітична процедура, побудована на логічному відборі важливих фактів;
- б) використання коефіцієнта толерантності, за яким і розраховується його величина;

в) методика експертно-лінгвістичних оцінок (дуже зручно, зручно, середньо, погано, дуже погано);

г) структуризація значень толерантності інформації за об'єктивністю генерування?

48. Для визначення релевантності інформації в країнознавчих дослідженнях здійснюється:

а) звичайна аналітична процедура, побудована на логічному відборі важливих фактів і зв'язаності змістового інформаційного масиву;

б) використання коефіцієнта релевантності, за яким і розраховується його величина;

в) процедура, в основі якої лежить концепція інформаційного кадастру;

г) структуризація значень релевантності інформації за об'єктивністю генерування?

49. Методи компаративістики в країнознавчих дослідженнях – це:

а) сукупність усіх методів прогнозування;

б) система різноманітних порівняльних методів;

в) методика класифікації країнознавчих процесів і явищ;

г) жоден із варіантів?

50. Метод абстрагування в країнознавстві – це:

а) сукупність даних, які вказують на реальний стан дійсності;

б) взаємозв'язані факти, які складають одне ціле;

в) метод уявного виділення найсуттєвіших, основних ознак та зв'язків, які характеризують предмети та явища;

г) жоден із варіантів?

51. Для визначення повноти інформації в країнознавчих дослідженнях здійснюється:

а) звичайна аналітична процедура, побудована на логічному відборі повноцінних фактів;

б) первинна класифікація (за призначенням, за параметрами обробки) та підсумкова класифікація повноти інформації;

в) процедура, в основі якої лежить концепція інформаційного кадастру;

г) структуризація значень повноти інформації за об'єктивністю генерування?

52. Метод конкретизації в країнознавстві – це:

а) те саме, що абстрагування;

б) метод реалістичного уточнення, наочності та доступності у процесі пізнання;

в) таке поняття, яке взагалі не належать до країнознавчого аналізу;

г) жоден із варіантів?

53. Для визначення важливості інформації в країнознавчих дослідженнях здійснюється:

а) звичайна аналітична процедура, побудована на логічному відборі важливих фактів;

- б) первинна класифікація (за призначенням, за параметрами обробки) та підсумкова класифікація важливості інформації;
- в) процедура, в основі якої лежить концепція інформаційного кадастру;
- г) структуризація значень важливості інформації за об'єктивністю генерування?

54. Структурно-функціональний аналіз у країнознавстві – це:

- а) своєрідне продовження системного аналізу, в якому увага фокусується на прямих та опосередкованих функціях різних територіальних структур;
- б) система дослідження, де між експертами розділяються окремі завдання (кожен має свої функції);
- в) дослідження множини елементів, взаємозв'язок яких обумовлює цілісні властивості цієї множини;
- г) жоден із варіантів?

55. Одним із обов'язкових елементів програми країнознавчого дослідження повинно бути:

- а) залучення до дослідження фахівців інших галузей;
- б) підбір методів для проведення дослідження;
- в) вивчення результатів дослідження;
- г) оприлюднення результатів дослідження.

56. Скільки максимально найбільше робочих гіпотез може бути при проведенні будь-якого країнознавчого дослідження:

- а) одна;
- б) дві;
- в) три;
- г) чотири;
- д) п'ять;
- е) безліч?

57. Основними вимогами до джерела, з якого отримується інформація в якості дослідницького матеріалу у країнознавстві, повинні бути:

- а) функціональна направленість, організаційна приналежність;
- б) легальність, інформативність, достовірність, актуальність;
- в) релевантність, толерантність, вартість;
- г) усі три вищеназвані пункти важливі?

58. Порівняльний аналіз у країнознавстві – це:

- а) дослідження множини елементів, взаємозв'язок яких обумовлює цілісні властивості цієї множини;
- б) представлення країнознавчого процесу як ланцюга взаємопов'язаних явищ, кожне з яких здійснює вплив на ситуацію загалом;
- в) метод, котрий дає можливість розглядати конкретні явища у контексті різних історичних і соціальних передумов, які вивчаються у порівнянні;
- г) жоден із варіантів?

59. Історичний аналіз у країнознавчих дослідженнях – це:

- а) метод, котрий зіставляє теперішнє з минулим, дослідження етапів виникнення і розвитку тих чи інших політичних явищ;

- б) дослідження множини елементів, взаємозв'язок яких обумовлює цілісні властивості цієї множини;
- в) представлення політичного процесу як ланцюга взаємопов'язаних явищ, кожне з яких здійснює вплив на ситуацію загалом;
- г) жоден із варіантів?

60. Методика івент-аналізу у країнознавчих дослідженнях – це:

- а) метод, що зіставляє теперішнє з минулим, дослідження етапів виникнення і розвитку тих чи інших країнознавчих явищ;
- б) дослідження множини елементів, взаємозв'язок яких обумовлює цілісні властивості цієї множини і створює певну країнознавчу ситуацію;
- в) представлення країнознавчого процесу як ланцюга взаємопов'язаних явищ, кожне з яких здійснює вплив на ситуацію загалом;
- г) жоден із варіантів?

61. Що є найважливішим у країнознавчих:

- а) переконливість;
- б) достовірність;
- в) чіткість викладу;
- г) усі три вищеназвані пункти важливі?

62. Біхевіористський аналіз у країнознавстві – це:

- а) метод, котрий фокусує увагу дослідження на взаємодії людей, їх зв'язках відповідно до цінностей, норм, звичок, політичних орієнтацій;
- б) метод, що дає можливість розглядати конкретні явища у контексті різних історичних і соціальних передумов, які вивчаються у порівнянні.
- в) метод вивчення взаємодії поведінки індивідів із їх політичними орієнтаціями.
- г) особливий метод прикладної політології і політичного країнознавства, у якому увага дослідників зосереджується на емоційно-почуттєвих відчуттях, уявленнях індивідів та груп про політичні феномени;
- г) жоден із варіантів?

63. Який із указаних методів передбачає вивчення документальної основи країнознавчих об'єктів:

- а) івент-аналіз;
- б) контент-аналіз;
- в) когнітивне картування;
- г) метод «Дельфі»?

64. Ситуативний метод у країнознавстві – це:

- а) урахування всіх (перманентних та тимчасових, об'єктивних та суб'єктивних) умов та обставин, які створюють конкретний процес, положення;
- б) метод, котрий фокусує увагу дослідження на взаємодії людей, їх зв'язках відповідно до цінностей, норм, звичок, політичних орієнтацій;
- в) особливий метод прикладної політології і країнознавства, у якому увага дослідників зосереджується на емоційно-почуттєвих відчуттях, уявленнях індивідів та груп про політичні феномени;

г) жоден із варіантів?

65. Як називається модель у країнознавстві, яка може бути наближена за формою і змістом до реальної, але відображає ідеальні політичні ситуації, які будуються за допомогою інтелекту і мають почасти тільки умовну реалізацію в комп'ютерних системах: а) матеріальна; б) ідеальна; в) віртуальна?

66. Метод аналізу вигід і витрат у країнознавстві – це:

- а) запозичена методика з економічного аналізу, яка дає змогу на статистичному рівні дослідити можливі або існуючі вигоди і втрати;
- б) урахування всіх (перманентних та тимчасових, об'єктивних та суб'єктивних) умов та обставин, які створюють конкретний процес, положення;
- в) балансово-статистичний метод, запозичений з економіки та статистики;
- г) такий метод взагалі не використовується у країнознавчих дослідженнях?

67. Яке дослідження в країнознавстві називається пілотажним або піонерним:

а) дослідження, завдання якого полягає в безпосередньому і всебічному вивченні країнознавчого об'єкта в нормальних, природних умовах, у просторовому контексті його повсякденного життя, що фактично відбувається на місці безпосереднього розміщення (дислокації) досліджуваного об'єкта;

б) пробне дослідження переважно методичної спрямованості. Воно передує основному дослідженню і призначене для перевірки якості інструменту для збору первинної країнознавчої інформації, процедур і методів організації масового польового вивчення території;

в) різновид повторного дослідження, мета якого – вивчення змін, які відбуваються у досліджуваному країнознавчому об'єкті протягом певного проміжку часу;

г) вид повторного дослідження, при якому здійснюється тривале періодичне спостереження за одними й тими самими особами або соціальними об'єктами?

68. Яке дослідження в країнознавстві називається польовим:

а) дослідження, завдання якого полягає в безпосередньому і всебічному вивченні країнознавчого об'єкта в нормальних, природних умовах, у просторовому контексті його повсякденного життя, що фактично відбувається на місці безпосереднього розміщення (дислокації) досліджуваного об'єкта;

б) пробне дослідження переважно методичної спрямованості. Воно передує основному дослідженню і призначене для перевірки якості інструменту для збору первинної країнознавчої інформації, процедур і методів організації масового польового вивчення території;

в) різновид повторного дослідження, мета якого – вивчення змін, які відбуваються у досліджуваному країнознавчому об'єкті протягом певного проміжку часу;

г) вид повторного дослідження, при якому здійснюється тривале періодичне спостереження за одними й тими самими особами або соціальними об'єктами?

69. Яке дослідження в країнознавстві називається панельним:

а) дослідження, завдання якого полягає в безпосередньому і всебічному вивченні країнознавчого об'єкта в нормальних, природних умовах, у просторовому контексті його повсякденного життя, що фактично відбувається на місці безпосереднього розміщення (дислокації) досліджуваного об'єкта;

б) пробне дослідження переважно методичної спрямованості. Воно передує основному дослідженню і призначене для перевірки якості інструменту для збору первинної країнознавчої інформації, процедур і методів організації масового польового вивчення території;

в) різновид повторного дослідження, мета якого – вивчення змін, які відбуваються у досліджуваному країнознавчому об'єкті протягом певного проміжку часу;

г) вид повторного дослідження, при якому здійснюється тривале періодичне спостереження за одними й тими самими особами або соціальними об'єктами?

70. Яке дослідження в країнознавстві називається лонгітюдним:

а) дослідження, завдання якого полягає в безпосередньому і всебічному вивченні країнознавчого об'єкта в нормальних, природних умовах, у просторовому контексті його повсякденного життя, що фактично відбувається на місці безпосереднього розміщення (дислокації) досліджуваного об'єкта;

б) пробне дослідження переважно методичної спрямованості. Воно передує основному дослідженню і призначене для перевірки якості інструменту для збору первинної країнознавчої інформації, процедур і методів організації масового польового вивчення території;

в) різновид повторного дослідження, мета якого – вивчення змін, які відбуваються у досліджуваному країнознавчому об'єкті протягом певного проміжку часу;

г) вид повторного дослідження, при якому здійснюється тривале періодичне спостереження за одними й тими самими особами або соціальними об'єктами?

71. Що таке програма країнознавчого дослідження:

а) науковий документ, який містить методологічні, методичні та процедурні основи дослідження країнознавчого об'єкта;

б) набір теоретичних і методологічних конструкцій для розв'язання конкретних наукових завдань;

в) сукупність усіх дій, які застосовує науковець у процесі дослідження країнознавчого об'єкта;

г) усі вищевказані пункти підходять до визначення програми країнознавчого дослідження?

72. Що називається об'єктом країнознавчого дослідження:

а) це те, на що направлений процес пізнання, який являє собою явище або процес, на який скероване дослідження;

б) є ті сторони, властивості, особливості об'єкта, які безпосередньо підлягають вивченню;

в) усі ті властивості, явища і процеси, які може дослідити науковець;

г) сукупність основоположних наукових принципів, які використовує дослідник у процесі наукового пізнання?

73. *Що є предметом країнознавчого дослідження:*

- а) це те, на що направлений процес пізнання, який являє собою явище або процес, на який скероване дослідження;
- б) є ті сторони, властивості, особливості об'єкта, які безпосередньо підлягають вивченню;
- в) усі ті властивості, явища і процеси, які може дослідити науковець;
- г) сукупність основоположних наукових принципів, які використовує дослідник у процесі наукового пізнання?

74. *Що називається методологією країнознавчого дослідження:*

- а) це те, на що направлений процес пізнання, який являє собою явище або процес, на який скероване дослідження;
- б) є ті сторони, властивості, особливості об'єкта, які безпосередньо підлягають вивченню;
- в) усі ті властивості, явища і процеси, які може дослідити науковець;
- г) вчення про структуру, логічну організацію, методи та засоби дослідницької діяльності?

75. *Метод країнознавчого дослідження – це:*

- а) вироблені наукою та практикою, сформульовані в концентрованому вигляді найбільш важливі ідеї, установки;
- б) сукупність прийомів та способів емпіричного та теоретичного пізнання;
- в) окрема дія для досягнення мети дослідження;
- г) система дій, що застосовуються при виконанні певного дослідження;
- г) встановлений порядок виконання прийомів та способів дослідження;
- д) послідовність конкретних процедур, реалізація яких забезпечує досягнення мети досліджень;
- е) сукупність прийомів та способів, які входять до складу процедур?

76. *Принцип країнознавчого дослідження – це:*

- а) вироблені наукою та практикою, сформульовані в концентрованому вигляді найбільш важливі ідеї, установки;
- б) сукупність прийомів та способів емпіричного та теоретичного пізнання;
- в) окрема дія для досягнення мети дослідження;
- г) система дій, що застосовуються при виконанні певного дослідження;
- г) встановлений порядок виконання прийомів та способів дослідження;
- д) послідовність конкретних процедур, реалізація яких забезпечує досягнення мети досліджень;
- е) сукупність прийомів та способів, які входять до складу процедур?

77. *Методологічний прийом країнознавчого дослідження – це:*

- а) вироблені наукою та практикою, сформульовані в концентрованому вигляді найбільш важливі ідеї, установки;
- б) сукупність прийомів та способів емпіричного та теоретичного пізнання;
- в) окрема дія для досягнення мети дослідження;
- г) система дій, що застосовуються при виконанні певного дослідження;
- г) встановлений порядок виконання прийомів та способів дослідження;

- д) послідовність конкретних процедур, реалізація яких забезпечує досягнення мети досліджень;
- е) сукупність прийомів та способів, які входять до складу процедур?

78. Методологічна процедура країнознавчого дослідження – це:

- а) вироблені наукою та практикою, сформульовані в концентрованому вигляді найбільш важливі ідеї, установки;
- б) сукупність прийомів та способів емпіричного та теоретичного пізнання;
- в) окрема дія для досягнення мети дослідження;
- г) система дій, що застосовуються при виконанні певного дослідження;
- г) встановлений порядок виконання прийомів та способів дослідження;
- д) послідовність конкретних процедур, реалізація яких забезпечує досягнення мети досліджень;
- е) сукупність прийомів та способів, які входять до складу процедур?

79. Методологічний спосіб країнознавчого дослідження – це:

- а) вироблені наукою та практикою, сформульовані в концентрованому вигляді найбільш важливі ідеї, установки;
- б) сукупність прийомів та способів емпіричного та теоретичного пізнання;
- в) окрема дія для досягнення мети дослідження;
- г) система дій, що застосовуються при виконанні певного дослідження;
- г) встановлений порядок виконання прийомів та способів дослідження;
- д) послідовність конкретних процедур, реалізація яких забезпечує досягнення мети досліджень;
- е) сукупність прийомів та способів, які входять до складу процедур?

80. Методика країнознавчого дослідження – це:

- а) вироблені наукою та практикою, сформульовані в концентрованому вигляді найбільш важливі ідеї, установки;
- б) сукупність прийомів та способів емпіричного та теоретичного пізнання;
- в) окрема дія для досягнення мети дослідження;
- г) система дій, що застосовуються при виконанні певного дослідження;
- г) встановлений порядок виконання прийомів та способів дослідження;
- д) послідовність використання конкретних процедур, методів і наукових принципів, реалізація яких забезпечує досягнення мети досліджень;
- е) сукупність прийомів та способів, які входять до складу процедур?

81. Техніка країнознавчого дослідження – це:

- а) вироблені наукою та практикою, сформульовані в концентрованому вигляді найбільш важливі ідеї, установки;
- б) сукупність прийомів та способів емпіричного та теоретичного пізнання;
- в) окрема дія для досягнення мети дослідження;
- г) система дій, що застосовуються при виконанні певного дослідження;
- г) встановлений порядок виконання прийомів та способів дослідження;
- д) послідовність конкретних процедур, реалізація яких забезпечує досягнення мети досліджень;
- е) сукупність прийомів та способів, які входять до складу процедур?

82. Метод дедукції у країнознавстві – це:

а) будь-яке висловлення про конкретний об'єкт, явище, судження – зв'язок двох понять, одне з них яких є суб'єктом (логічний підмет), друге – предикатом (логічний присудок);

б) логічна форма мислення, у якій з одного або декількох суджень (посилань) на основі правил логіки виводиться нове судження (наслідок);

в) процеси фактичного або уявного розкладання цілого на частини і відтворення цілого з частин;

г) один з основних засобів суджень і умовиводів, методів дослідження, який розглядається як рух знання від загального до конкретного, що дає можливість із фактичного матеріалу вибрати сукупність початкових положень (аксіом) і за допомогою правил логіки вивести нове знання;

г) один з основних способів суджень і методів дослідження, що у формальній логіці розглядається як рух знання від конкретного до загального;

д) різноманітні логічні прийоми, з допомогою яких накопичуються емпіричні знання?

82. Метод індукції у країнознавстві – це:

а) будь-яке висловлення про конкретний об'єкт, явище, судження – зв'язок двох понять, одне з них яких є суб'єктом (логічний підмет), друге – предикатом (логічний присудок);

б) логічна форма мислення, у якій з одного або декількох суджень (посилань) на основі правил логіки виводиться нове судження (наслідок);

в) процеси фактичного або уявного розкладання цілого на частини і відтворення цілого з частин;

г) один з основних засобів суджень і умовиводів, методів дослідження, який розглядається як рух знання від загального до конкретного, що дає можливість із фактичного матеріалу вибрати сукупність початкових положень (аксіом) і за допомогою правил логіки вивести нове знання;

г) один з основних способів суджень і методів дослідження, що у формальній логіці розглядається як рух знання від конкретного до загального;

д) різноманітні логічні прийоми, з допомогою яких накопичуються емпіричні знання?

84. Аналіз і синтез з у країнознавстві – це:

а) будь-яке висловлення про конкретний об'єкт, явище, судження – зв'язок двох понять, одне з них яких є суб'єктом (логічний підмет), друге – предикатом (логічний присудок);

б) логічна форма мислення, у якій з одного або декількох суджень (посилань) на основі правил логіки виводиться нове судження (наслідок);

в) процеси фактичного або уявного розкладання цілого на частини і відтворення цілого з частин;

г) один з основних засобів суджень і умовиводів, методів дослідження, який розглядається як рух знання від загального до конкретного, що дає можливість із фактичного матеріалу вибрати сукупність початкових положень (аксіом) і за допомогою правил логіки вивести нове знання;

г) один з основних способів суджень і методів дослідження, що у формальній логіці розглядається як рух знання від конкретного до загального;

д) різноманітні логічні прийоми, з допомогою яких накопичуються емпіричні знання?

85. Метод умовиводу у країнознавстві – це:

а) будь-яке висловлення про конкретний об'єкт, явище, судження – зв'язок двох понять, одне з них яких є суб'єктом (логічний підмет), друге – предикатом (логічний присудок);

б) логічна форма мислення, у якій з одного або декількох суджень (посилань) на основі правил логіки виводиться нове судження (наслідок);

в) процеси фактичного або уявного розкладання цілого на частини і відтворення цілого з частин;

г) один з основних засобів суджень і умовиводів, методів дослідження, який розглядається як рух знання від загального до конкретного, що дає можливість із фактичного матеріалу вибирати сукупність початкових положень (аксіом) і за допомогою правил логіки вивести нове знання;

г) один з основних способів суджень і методів дослідження, що у формальній логіці розглядається як рух знання від конкретного до загального;

д) різноманітні логічні прийоми, з допомогою яких накопичуються емпіричні знання?

86. Що таке корисність країнознавчої інформації:

а) здатність відповідати заданим потребам і задовольняти потреби у попиту на неї;

б) характеризується урахуванням усіх основних факторів, що склалися у визначеній країнознавчій ситуації, глибиною освітлення основних подій;

в) характеризує ступінь наближення фактів, висновків, коментарів, прогнозів до дійсного розвитку країнознавчих подій;

г) здатність відповідати заданим параметрам дослідника;

г) своєчасність в опрацюванні і подачі результатів дослідження;

д) чітко аргументована з конкретними рекомендаціями і пропозиціями?

87. Що таке точність країнознавчої інформації:

а) здатність відповідати заданим потребам і задовольняти потреби у попиту на неї;

б) характеризується урахуванням усіх основних факторів, що склалися у визначеній країнознавчій ситуації, глибиною освітлення основних подій;

в) характеризує ступінь наближення фактів, висновків, коментарів, прогнозів до дійсного розвитку країнознавчих подій;

г) здатність відповідати заданим параметрам дослідника;

г) своєчасність в опрацюванні і подачі результатів дослідження;

д) чітко аргументована з конкретними рекомендаціями і пропозиціями?

88. Що таке повнота країнознавчої інформації:

а) здатність відповідати заданим потребам і задовольняти потреби у попиту на неї;

б) характеризується урахуванням усіх основних факторів, що склалися у визначеній країнознавчій ситуації, глибиною освітлення основних подій;

- в) характеризує ступінь наближення фактів, висновків, коментарів, прогнозів до дійсного розвитку країнознавчих подій;
- г) здатність відповідати заданим параметрам дослідника;
- г) своєчасність в опрацюванні і подачі результатів дослідження;
- д) чітко аргументована з конкретними рекомендаціями і пропозиціями?

89. Що таке своєчасність країнознавчої інформації:

- а) здатність відповідати заданим потребам і задовольняти потреби у попиту на неї;
- б) характеризується урахуванням усіх основних факторів, що склалися у визначеній країнознавчій ситуації, глибиною освітлення основних подій;
- в) характеризує ступінь наближення фактів, висновків, коментарів, прогнозів до дійсного розвитку країнознавчих подій;
- г) здатність відповідати заданим параметрам дослідника;
- г) характеризується вчасність опрацювання і подачі результатів дослідження;
- д) чітко аргументована з конкретними рекомендаціями і пропозиціями?

90. Що таке достовірність країнознавчої інформації:

- а) здатність відповідати заданим потребам і задовольняти потреби у попиту на неї;
- б) характеризується урахуванням усіх основних факторів, що склалися у визначеній країнознавчій ситуації, глибиною освітлення основних подій;
- в) характеризує ступінь конкретності фактів, висновків, аргументів результатів розвитку країнознавчих подій;
- г) здатність відповідати заданим параметрам дослідника;
- г) своєчасність в опрацюванні і подачі результатів дослідження;
- д) чітко аргументована з конкретними рекомендаціями і пропозиціями?

91. Що таке країнознавча гіпотеза:

- а) сукупність наукових тверджень, які потребують ґрунтовного доведення і підтвердження;
- б) форма узагальненого відображення дійсності в мисленні, знання, що мають строгую визначену форму;
- в) наукова точка зору, яка висувається дослідником, але не є визнаною у широкому науковому загалі;
- г) система наукових поглядів, що становлять ґрунтовне вчення і постійно удосконалюються?

92. Що таке країнознавча концепція:

- а) сукупність наукових тверджень, які потребують ґрунтовного доведення і підтвердження;
- б) форма узагальненого відображення дійсності в мисленні, знання, що мають строгую визначену форму;
- в) наукова точка зору, яка висувається дослідником, але не є визнаною у широкому науковому загалі;
- г) система наукових поглядів, що становлять ґрунтовне вчення і постійно удосконалюються?

93. Що таке країнознавча парадигма:

- а) сукупність наукових тверджень, які потребують ґрунтового доведення і підтвердження;
- б) форма узагальненого відображення дійсності в мисленні, знання, що мають строгу визначену форму;
- в) наукова точка зору, яка висувається дослідником, але не є визнаною у широкому науковому загалі;
- г) система наукових поглядів, що становлять ґрунтовне вчення і постійно удосконалюються?

94. Що таке країнознавча теорія:

- а) сукупність наукових тверджень, які потребують ґрунтового доведення і підтвердження;
- б) форма узагальненого відображення дійсності в мисленні, знання, що мають строгу визначену форму;
- в) наукова точка зору, яка висувається дослідником, але не є визнаною у широкому науковому загалі;
- г) система наукових поглядів, що становлять ґрунтовне вчення і постійно удосконалюються?

95. Що таке цілісність країнознавчого об'єкта:

- а) залежність кожного елемента, властивостей і відношення структури від їх місця, функцій та інших властивостей системи всередині цілого;
- б) можливість описання системи через установлення її структури та внутрішньої взаємозалежності;
- в) взаємозалежність системи і середовища – система формує і проявляє свої властивості в процесі взаємодії із середовищем, є при цьому активним компонентом взаємодії;
- г) кожний компонент системи, в свою чергу, може розглядатися як певна структура, а система, що досліджується, в цьому випадку являє собою один із компонентів більш широкої організації компонентів;
- г) множинність опису кожної структури через принципову складність кожної системи її адекватне пізнання потребує побудови множинності різних моделей, кожна із яких описує лише певний аспект досліджуваної організаційної єдності;
- д) здатність конкретної структури виконувати певні функції, а вразі їх руйнування – мобілізуватися взаємозамінюватися?

96. Що таке структурність країнознавчого об'єкта:

- а) залежність кожного елемента, властивостей і відношення структури від їх місця, функцій та інших властивостей системи всередині цілого;
- б) можливість описання системи через установлення її структури та внутрішньої взаємозалежності;
- в) взаємозалежність системи і середовища – система формує і проявляє свої властивості в процесі взаємодії із середовищем, є при цьому активним компонентом взаємодії;

г) кожний компонент системи, в свою чергу, може розглядатися як певна структура, а система, що досліджується, в цьому випадку являє собою один із компонентів більш широкої організації компонентів;

г) множинність опису кожної структури через принципову складність кожної системи її адекватне пізнання потребує побудови множинності різних моделей, кожна із яких описує лише певний аспект досліджуваної організаційної єдності;

д) здатність конкретної структури виконувати певні функції, а вразі їх руйнування – мобілізуватися взаємозамінюватися?

97. Що таке ієрархічність країнознавчого об'єкта:

а) залежність кожного елемента, властивостей і відношення структури від їх місця, функцій та інших властивостей системи всередині цілого;

б) можливість описання системи через установлення її структури та внутрішньої взаємозалежності;

в) взаємозалежність системи і середовища – система формує і проявляє свої властивості в процесі взаємодії із середовищем, є при цьому активним компонентом взаємодії;

г) кожний компонент системи, в свою чергу, може розглядатися як певна структура, а система, що досліджується, в цьому випадку являє собою один із компонентів більш широкої організації компонентів;

г) множинність опису кожної структури через принципову складність кожної системи її адекватне пізнання потребує побудови множинності різних моделей, кожна із яких описує лише певний аспект досліджуваної організаційної єдності;

д) здатність конкретної структури виконувати певні функції, а вразі їх руйнування – мобілізуватися взаємозамінюватися?

98. Що таке самоорганізація країнознавчого об'єкта:

а) залежність кожного елемента, властивостей і відношення структури від їх місця, функцій та інших властивостей системи всередині цілого;

б) можливість описання системи через установлення її структури та внутрішньої взаємозалежності;

в) взаємозалежність системи і середовища – система формує і проявляє свої властивості в процесі взаємодії із середовищем, є при цьому активним компонентом взаємодії;

г) кожний компонент системи, в свою чергу, може розглядатися як певна структура, а система, що досліджується, в цьому випадку являє собою один із компонентів більш широкої організації компонентів;

г) множинність опису кожної структури через принципову складність кожної системи її адекватне пізнання потребує побудови множинності різних моделей, кожна із яких описує лише певний аспект досліджуваної організаційної єдності;

д) здатність конкретної структури виконувати певні функції, а вразі їх руйнування – мобілізуватися взаємозамінюватися?

99. Що таке єдність країнознавчого об'єкта:

а) залежність кожного елемента, властивостей і відношення структури від їх місця, функцій та інших властивостей системи всередині цілого;

б) можливість описання системи через установлення її структури та внутрішньої взаємозалежності;

в) взаємозалежність системи і середовища – система формує і проявляє свої властивості в процесі взаємодії із середовищем, є при цьому активним компонентом взаємодії;

г) кожний компонент системи, в свою чергу, може розглядатися як певна структура, а система, що досліджується, в цьому випадку являє собою один із компонентів більш широкої організації компонентів;

г) множинність опису кожної структури через принципову складність кожної системи її адекватне пізнання потребує побудови множинності різних моделей, кожна із яких описує лише певний аспект досліджуваної організаційної єдності;

д) здатність конкретної структури виконувати певні функції, а вразі їх руйнування – мобілізуватися й взаємозамінюватися?

100. Що таке таксон в країнознавчій класифікації:

а) чинник розвитку країнознавчого процесу;

б) одиниця класифікації;

в) критерій, за яким здійснюється класифікація;

г) вид класифікації.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Патійчук В. О. Актуальні проблеми країнознавчих досліджень (теоретичний семінар) : роб. навч. прогр. Курсу / В.О. Патійчук. – Луцьк : РВВ «Вежа» Волинського дер. ун-ту ім. Лесі Українки, 2007. – 36 с.

2. Патійчук В. О. Територіальна організація суспільства : роб. навч. прогр. Курсу / В.О. Патійчук. – Луцьк : РВВ «Вежа» Волинського дер. ун-ту ім. Лесі Українки, 2007. – 44 с.

3. Патійчук В. О. Вступ до спеціальності «Країнознавство» : робоча програма курсу навчальної дисципліни / В. О. Патійчук [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

http://eenu.edu.ua/sites/default/files/Files/roboch_prog_vstup_do_spec.krayinozn.pdf

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Алаев А. Социально-экономическая география / Понятийно-терминологический словарь / А. Б. Алаев. – М. : Мысль, 1983. – 350 с.
1. Алпатъев А. М. Полевая практика по физической географии / А. М. Алпатъев, А. М. Архангельский, Т. М. Гордеева. – М. : Просвещение, 1964. – 417 с.
2. Архипов Ю. Математические методы в географии / Ю. Р. Архипов, Н. И. Блажко, С.В. Григорьев и др. – Казань : Изд-во Казан. ун-та, 1975. – 352 с.
3. Баранский Н. Избранные труды. Научные принципы географии / Н. Н. Баранский. – М. : Мысль, 1980. – 239 с.
4. Баранский Н. Избранные труды. Становление советской экономической географии / Н. Н. Баранский. – М. : Мысль, 1980. – 520 с.
5. Баранский Н. Страноведение и география физическая и экономическая / Н. Н. Баранский // Избр. тр. Науч. принципы географии. – М. : Просвещение, 1980. – 483 с.
6. Безуглий В. В. Економічна та соціальна географія країн світу : посібник / В. В. Безуглий. – К. : Видав. центр «Академія», 2007. – 704 с.
7. Безуглий В. Регіональна економічна та соціальна географія країн світу : посібник / В. В. Безуглий. – К. : Видав. центр «Академія», 2003. – 688 с.
8. Берлянт А. Картографический метод исследования / А. М. Берлянт. – М. : Наука, 1978. – 255 с.
9. Блауберг И. Становление и сущность системного подхода / И. В. Блауберг, Э. Г. Юдин. – М. : Наука, 1973. – 270 с.
10. Блій Г. Географія : світи, регіони, концепти / Г. Блій, П. Муллер, О. Шаблій. – К. : Либідь, 2004. – 740 с.
11. Бурдин Н. Как оформить научную работу / Н. С. Бурдин, П. В. Веселов. – М. : Просвещение, 1973. – 152 с.
12. Быков В. Методы науки / В. В. Быков. – М. : Мысль, 1974. – 215 с.
13. Витвер И. Историко-географическое введение в экономическую географию зарубежных стран / И. А. Витвер. – М. : Просвещение, 1963. – 235 с.
14. Вольф М. География мирового сельского хозяйства / М. Б. Вольф, С. Д. Дмитриевский – М. : Мысль, 1981. – 347 с.
15. Всемирное хозяйство – сфера борьбы и сотрудничества / Под ред. И. О. Фаризова. – М. : Изд-во МГУ, 1984. – 672 с.
16. География мирового хозяйства : Учеб. пособ. / Отв. ред. Б. Н. Зимин. – М. : Изд-во Рос. откр. ун-та, 1991. – 408 с.
17. Геренчук К. Польові географічні дослідження / К. І. Геренчук, Е. М. Раковська, О. Г. Топчієв. – К. : Вища шк., 1975. – 248 с.
18. Голиков А. Вступ до економічної і соціальної географії : підручник / А. П. Голиков та ін. – К. : Либідь, 1996. – 455 с.
19. Гохман В. Основные проблемы экономико-географического страноведения // Природные ресурсы и территориальная организация хозяйства / В. М. Гофман, Я. Г. Машбиц. – М. : ИГАН, 1979. – 232 с.
20. Гохман В. Проблемный подход в экономико-географическом страноведении зарубежного мира // Изв. Акад. наук СССР / В. М. Гохман, Я. Г. Машбиц. – 1976. – № 4 (Сер. географ.). – С. 83-92.
21. Гохман В. Системный подход в географии // Теоретическая география / В. М. Гохман, А. А. Минц, В. С. Преображенский. – М. : Мысль, 1971. – С. 65–75.

22. Гохман В. Страноведение // Сов. география. Итоги и задачи / В. М. Гохман, Г. М. Игнатъев. – М. : География, 1960. – 389 с.
23. Гудзеляк І. І. Географія населення : навч. посібник / І. І. Гудзеляк. – Львів : Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2008. – 232 с.
24. Дахно І. І. Країни світу : енциклопедичний довідник / І. І. Дахно, С. М. Тимофієв. – К. : Мапа, 2007. – 608 с.
25. Дебс М. Системно-структурний аналіз економіко-географічного району // Економ. Географія / М. Дебс. – К. : 1991. – № 43. – С. 23–28.
26. Дзенис З. Методология и методика социально-экономических исследований / З. Д. Дзенис. – Рига : Знание, 1980. – 262 с.
27. Дубович І. Країнознавчий словник-довідник / І. Дубович – К. : Знання, 2008. – 840 с.
28. Дуженков В. И. Проблемы организации науки / В. И. Дуженков. – М. : Знание, 1978. – 264 с.
29. Душина И. В. Методика преподавания географии : Пособ. для учителей и студентов пед. ун-ов и ин-ов / И. В. Душина, Г. А. Понуро ва. – М. : Моск. лицей, 1996. – 198 с.
30. Економіка зарубіжних країн : підручник / А. С. Філіпенко, В. А. Вергун, І. В. Бураківський та ін. – К. : Либідь, 1996. – 706 с.
31. Економічна і соціальна географія країн світу : навч. посібник / за ред. С. П. Кузика. – Львів : Світ, 2005. – 672 с.
32. Економічна і соціальна географія світу : підручник / За ред. Б. П. Яценка. – К. : АРТЕК, 1997. – 349 с.
33. Жук П. та ін. Етнополітична карта світу ХХІ століття. Методичний і предметний коментарі / П. Жук, Н. Мазур, Р. Соломонюк, Р. Турчак. – Тернопіль : Мандрівець, 2000. – 240 с.
34. Заставний Ф. Д. Географія України. У 2 кн. : Навч. посіб. для вузів / Ф. Д. Заставний. – Л. : Світ, 1994. – 472 с.
35. Ион Д. С. Мировые энергетические ресурсы / Д. С. Ион. – М. : Недра, 1984. – 521 с.
36. Кабо Р. М. Природа и человек в их взаимных отношениях как предмет социально-культурной географии // Воп. географии. – 1947. – № 5. – С. 143-148.
37. Киридон А. М. Міжнародні відносини – країнознавство (основні терміни, держави, персоналії): Словник-довідник / А. М. Киридон, В. О. Мартинюк, С. С. Троян. – Рівне, 2011. – 349 с.
38. Кисельов Ю. О. Основи геософії : проблеми теорії та методології : монографія / Ю. О. Кисельов. – Луганськ : ДЗ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2011. – 207 с.
39. Кринецкий И. И. Основы научных исследований / И. И. Кринецкий. – М. : Знание, 1981. – 208 с.
40. Кузьмин В. П. Гносеологические проблемы системного знания / В. П. Кузьмин. – М. : Политиздат, 1983. – 117 с.
41. Лавров С. Б. Страноведение : прошлое и будущее / С. Б. Лавров, Г. В. Сдасюк // Известия ВГО. – 1978. – Вып. I. – С. 215-237.
42. Луцишин П. В. Лекції з спецкурсу «Методи і методика економіко-географічних досліджень» / П. В. Луцишин. – Луцьк : ЛДПІ, 1991. – 109 с.

43. Майергойз И. М. Методика мелкомасштабных экономико-географических исследований / И. М. Майергойз. – М. : МГУ, 1981. – 137 с.
44. Мальська М. П. Країнознавство : теорія та практика. Підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Ю. С. Занько, Н. М. Ганич. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 528 с.
45. Манак Б. А. Методика экономико-географических исследований / Б. А. Манак. – Минск : Минск. ун-та, 1985. – 157 с.
46. Масляк П. О. Країнознавство : підручник / П. О. Масляк. – К. : Знання, 2008. – 292 с.
47. Машбиц Я. Г. Комплексное страноведение / Я. Г. Машбиц. – М. : Смоленськ : Изд-во СГУ, 1998. – 264 с.
48. Методика страноведческих исследований : Экономическая и социальная география / Под ред. Н. С. Мироненко. – М. : Изд-во МГУ, 1993. – 310 с.
49. Мироненко Н. С. Страноведение : Теория и методы : Уч. пособие для вузов / Н. С. Мироненко. – М. : Аспект Пресс, 2001. – 268 с.
50. Міжнародні економічні відносини: Система регулювання міжнародних економічних відносин : підручник / А. С. Філіпенко та ін. – К. : Либідь, 1994. – 635 с.
51. Олійник Я. Б. Вступ до соціальної географії / Я. Б. Олійник, А. В. Степаненко. – К. : Знання, 2000. – 206 с.
52. Основы научных исследований. География / Под ред. Н. Д. Пистуна, Г. И. Швевса. – К. : Вища шк., 1988. – 190 с.
53. Основы управления наукой. Экономические проблемы. – М. : Поиск, 1983. – 215 с.
54. Патійчук В. О. Особливості використання методів моделювання в країнознавстві / В. О. Патійчук, А. А. Саванюк // Актуальні проблеми країнознавчої науки : матеріали III між нар. наук.-практ. Інтернет-конференції (м. Луцьк, 15-16 грудня 2015 р.) / за ред. В. Й. Лажніка. – Луцьк : Вежа-Друк, 2015. – С. 20–27.
55. Патійчук В. О. Особливості використання методів прогнозування в країнознавчому аналізі / В. О. Патійчук // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія : Географічні науки. – Луцьк : Вежа, – 2016. – № 14 (339). – С. 2–11.
56. Раковский С. И. О комплексной полевой практике студентов IV курса географических факультетов педагогических институтов : Вопросы преподавания экономической географии. – М. : Из-во МГПИ им. В. И. Ленина, 1974 – С. 22–39.
57. Ровенчак І. І. Географічне країнознавство : навчально-методичний посібник для студентів напряму підготовки 6.040104 – географія / І. І. Ровенчак, О. І. Мамчур. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 106 с.
58. Ровенчак І. І. Географія культури : проблеми теорії, методології та методики дослідження : монографія / І. І. Ровенчак. – Львів : Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2008. – 240 с.
59. Саушкин Ю. Г. Экономическая география : история, теория, методы, практика / Ю. Г. Саушкин. – М. : Мысль, 1973. – 502 с.
60. Соціально-економічна географія України : Навч. посіб. / За ред. проф. О. І. Шаблія. – Л : Світ, 1994. – 608 с.

61. Соціально-економічна географія України / [за ред. О. І. Шаблій]. – Львів : Світ, 2000. – 680 с.
62. Страны и народы : Науч.-попул. географ.-этнограф. изд. В 20 т. / Ред. Брук С. И., Покшишевский В. В. – М. : Мысль, 1978–1983. – 1127 с.
63. Теоретичні основи країнознавства : підручник. / Антонюк Н. В., Мальська М. П., Занько Ю. С., Ганич Н. М. — К., 2011. —326 с.
64. Теория и методика экономико-географических исследований / Ред. В. М. Гохман. – М. : МФГО, 1977. – 72 с.
65. Тойн П. Методы географических исследований / П. Тойн, П. Ньюби. – М. : Прогресс, 1977. – 270 с.
66. Топчієв О. Г. Основи суспільної географії : підручник / О. Г. Топчієв. – Одеса : Астропринт, 2009. – 544 с.
67. Турчин Я. Б. Країнознавство : навч. посібник / Я. Б. Турчин, Л. О. Дорош, Н. О. Горбач. – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2012. – 276 с.
68. Урбанизация и демографические процессы / Под ред. Б. С. Хорева, Г. П. Киселева. – М. : Финансы и статистика, 1982. – 455 с.
69. Ушакова Н. Г. Соціально-економічні типи країн : навч. посібник / Н. Г. Ушакова, І. І. Помінова. – К. : Професіонал, 2004. – 304 с.
70. Федоров Г. М. Методология геодемографических исследований // География и современность: Межвуз. сб. – Л. : Изд-во Ленингр. ун-та, 1989. – Вып. 3. – С. 114–124.
71. Шаблій О. І. Математичні методи в економічній географії / О. І. Шаблій. – Л. : Вища шк. Вид-во при Львів. ун-ті, 1984. – 136 с.
72. Шаблій О. І. Основи загальної суспільної географії : навч. посібник / О. І. Шаблій. – Львів : Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. – 444 с.
73. Шаблій О. І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії : монографія / О. І. Шаблій. – Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – 744 с.
74. Шевяков Л. Д. Как работать над диссертацией. – 4-е изд. / Л. Д. Шевяков. – М. : Известия, 1960. – 35 с.
75. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень : навч. посібник / В. Є. Юринець. – Львів ЛНУ ім. І. Франка, 2011. – 178 с.
76. Юрківський В. М. Країни світу : довідник / В. М. Юрківський. – К. : Либідь, 1999. – 368 с.
77. Юрківський В. М. Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни / В. М. Юрківський. – К. : Либідь, 2000. – 416 с.
78. Яценко Б. П. Країнознавство : основи теорії : навч. посібник / Б. П. Яценко, В. К. Бабарицька. – К. : Либідь, 2009. – 312 с.
79. Huntington S. The Clash of Civilization and Remarking the World Order / S. Huntington S. – N. Y., 1996.
80. Lukermann F. The Praecognita of Varenius: Seven Ways of Knowing / F. Lukermann // Sdeial Construction of Regional Knowledges. Leipzig, 1999.
81. Patiychuk V. Specifics of use of methods of modeling in countrystudies researches / V. Patiichuk // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія : Географічні науки. – Луцьк : Вежа, – 2015. – № 15 (316). – С. 7–22.

82. The Dictionary of Human Geography [Электронный ресурс] / [ed. by D. Gregory, R Johnston, G. Pratt, M. Watts & S. Whatmore]. — [Fourth Ed.].— Режим доступа : <http://www.books.google.com.ua/books>.

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	3
СТРУКТУРА ТА ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ.....	4
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ.....	5
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ.....	6
ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.....	11
ТЕМАТИКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ.....	14
МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ.....	15
ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ.....	15
ТЕСТИ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ СТУДЕНТІВ.....	19
МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	41
СПИСОК ДЖЕРЕЛ.....	42

Патійчук Віктор Олексійович

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ВИДАННЯ

МЕТОДОЛОГІЯ КРАЇНОЗНАВЧОЇ НАУКИ

*Навчально-методичний комплекс для студентів
галузі знань 0302 «Міжнародні відносини»*

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.*

Протокол № 6 від 15 березня 2017 р.

Підписано до друку 03.05.2017 р.
Друк цифровий. Папір офісн. Гарнітура Та Times New Roman.
Комп'ютерний набір і верстання
Формат 60x84/16.
Умовн. друк. арк. 5,15.
Наклад 100 прим.
Факультет міжнародних відносин СНУ імені Лесі Українки
(43000, м. Луцьк, вул. Винниченка, 28)